

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Kymsoten lausunto valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid 19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022 VN/17578/2022

Yleistä

1§: Soveltamisala

Kymsoten näkökulmasta asetusluonnoksen perusteena olevat kustannukset ja tavoite covid-19-pandemiasta johtuvien kokonaiskustannusten korvaamiseen ovat tarkoituksenmukaisia. Kuitenkin luonnoksessa korvauksia esitetään testausten ja hoidon kustannusten osalta korvattaviksi vain ajalla 1.1.-30.6.2022. Covid-epidemiatilanne ei ole kuitenkaan sammunut 30.6.2022 jälkeen. Testausten määrä pysyy edelleen korkeana muun muassa siksi, että covid-infektio luokitellaan edelleen yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi. Vaikka etenkin tehohoidon tarve on merkittävästi vähentynyt, on muussa erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhuollon osastohoidossa runsaasti covid-potilaita, ja sosiaalihuollon yksiköissä covid-ryppäitä. Näiden potilaiden hoito aiheuttaa kustannuksia lisäävää ruuhkaa koko terveyden- ja sosiaalihuollon hoitoketjuun.

2§: Avustettavat kustannukset

Viitaan lausuntoon soveltamisalaa koskevassa pykälässä covid-testauksen ja hoitokustannusten osalta. Epidemiatilanteen jatkuessa edelleen vaikeana ylimääräisiä kustannuksia ja toiminnallisia ongelmia on runsaasti vielä 30.6.2022 jälkeen, eikä korvausten päättymisen tämän ajankohdan jälkeen toteuta hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta covid-kustannusten täysimääräisestä korvaamisesta.

Asetusluonnoksen perustelumuistion sivulla 2 katsotaan, että mikäli lisäkustannuksia syntyy edelleen loppuvuonna 2022 niistä toiminnoista, joiden korvaaminen loppuu 30.6.2022, niin vuosina 2020-2021 maksetut runsaat covid-korvaukset takaavat sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakyvyn. Tällaista rahoitusta ei kuitenkaan ole käytettävissä etenkin integroiduilla sote-kuntayhtymillä, jos avustus on maksettu kunnille, jotka eivät ole kanavoineet sitä eteenpäin sote-kuntayhtymälle. Näin on tilanne Kymsoten osalta vuoden 2020 kunnille maksettujen covid-valtionavustusten suhteen. Mainittu asetusluonnoksen toteama ei myöskään ota huomioon sitä, että huomattava osa covidin aiheuttamasta sote-kuntayhtymän alijäämästä liittyy epidemian takia menetetyistä muun toiminnan tuloista tuotelaskutusta käyttävissä kuntayhtymissä.

Luonnoksessa mainittujen kustannusten lisäksi Kymsotelle on koitunut kustannuksia ulkorajojen covid-testauksesta ja terveysneuvonnasta 30.6.2022 saakka, eikä valmiutta mahdolliseen toiminnan uudelleen aloittamiseen ole mahdollista täysin purkaa.

3§: Avustuksen saaja

Luonnoksessa avustusten saaja on kunta. Tämä määritelmä on ollut koko epidemian ajan ongelma niille integroiduille kuntayhtymille, jotka järjestävät alueensa koko sosiaali- ja terveydenhuollon ja tartuntatautien torjunnan, mutta eivät ole suoraan oikeutettuja covid-korvauksiin. Luonnoksessa pitäisi selvästi todeta, että korvausten saaja on tällaisessa tapauksessa integroitu kuntayhtymä, jolle sekä korvausperusteiden mukaiset että niiden ulkopuolelle jäävät kustannukset terveydenhuollossa ovat tulleet. Asetusluonnoksen perustelumuistiossa tähän viitataan, mutta luonnoksen teksti on tältä osin tulkinnanvarainen.

4§: Avustuskokonaisuudet

Ei kommentoitavaa

5§: Avustus testaukseen

Testauksen aikarajarojoitus 30.6.2022 saakka ei ole perusteltu, kun yleisvaaralliseksi määritellyn sairauden testaus tuottaa edelleen runsaan testaustarpeen.

6§: Avustus rokottamiseen

Ei kommentoitavaa

7§: Avustus hoidon kustannuksiin

Aikarajoitus hoidon kustannusten korvauksiin vain 30.6.2022 saakka ei ole perusteltu. Covid-potilaiden hoito aiheuttaa edelleen runsaasti etenkin perusterveydenhuollon osastohoidon tarvetta, ja ruuhkauttaa koko sosiaali- ja terveydenhuollon palveluketjua.

Avustuksen hakemista ja myöntämistä monimutkaistaa se, että hakemukseen lasketaan luonnoksen mukaan vain ensisijaisesti covid-infektion takia sairaalahoitoon tulleet potilaat. Tämän potilasryhmän määrittely ei ole yksiselitteistä etenkin iäkkäiden henkilöiden hoidossa.

8§: Avustus muihin välittömiin kustannuksiin

Pyrkimys kattavaan covid-tartunnan jäljitykseen kustannuksineen on jatkunut vielä vuoden 2022 ensimmäisinä kuukausina.

9§: Avustuskokonaisuuksien korvaustaso

Asetusluonnokseen kirjattu rokotusten, testausten ja sairaalahoitopäivien korvaustaso ei vastaa niiden todellisia kustannuksia.

10 §: Valtionavustuksen hakeminen

Ei kommentoitavaa

11§: Valtionapuviranomainen

Ei kommentoitavaa

12§: Voimaantulo

Ei kommentoitavaa

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän puolesta
Kotkassa 31.8.2022

Marja-Liisa Mäntymaa
Johtajaylilääkäri
Terveysten ja sairaanhoidon palveluketjun johtaja